

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات



I juola onwe gi ajuju?
Onye kere gi? Maka ginikwa?
Ginikwa di mgbe onwu gachara?

هَلْ سَأَلْتَ نَفْسَكَ؟ مَنْ خَلَقَكَ؟ وَلِمَاذَا؟ وَمَاذَا بَعْدَ الْمَوْتِ؟

Igbo



إيجبو

Komitii Ndị Okà Mmụta
nke Otu Na-ahụ Maka Ọrụ Ndinaya Islam
n'Asụsụ Dị Iche Iche

هَلْ سَأَلْتَ نَفْسَكَ؟ مَنْ خَلَقَكَ؟ وَلِمَاذَا؟ وَمَاذَا بَعْدَ الْمَوْتِ؟

**I juola onwe gi ajuju? Onye kere
gi? Maka ginikwa? Ginikwa di mgbe
onwu gachara?**

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِجَمْعِيَّةِ خِدْمَةِ الْمُحْتََوَى الْإِسْلَامِيِّ بِاللُّغَاتِ

Komitii Ndị Okà Mmụta nke Otu Na-ahụ Maka
Ọrụ Ndịnaya Islam n'Asụsụ Dị Iche Iche

I juola onwe gi ajuju? Onye kere gi? Maka ginikwa? Ginikwa di mgbe onwu gachara?

Onye kere gi, O nwa mmadu? O buru na i lee anya n'ahụ gi n'okpuru igwe nyocha, i ga-ahụ uwa nwere nhazi ziri ezi nakwa oru ebube. N'ihia na mkpuru ndu o bula di n'ahụ gi bu ozi mkpuru ndu ihe nketa nke koodu ya gbagwojuru anya. I juola onwe gi ajuju: Onye dere koodu ndi a? Nakwa onye tinyere ha n'onodu ha ziri ezi?

Ulo o bula di elu, nakwa ulo o bula di nkiti, nakw akuko onye rupu tara ya; o bu ihe uche ga-anabata na mbara igwe a sara mbara di adi na ima mma ya, izi ezi ya, nakwa nhazi zuru okè nke akuku ya niile, n'enweghi Onye Okike?!

O nwa mmadu, di nnoo ka uche gi na-agaghi anabata ka a gwa gi na: ekwentị ogbara ohuru e rupu tara n'uzo zuru okè putara na mberede n'enweghi onye haziri ya ma o bu onye rupu tara ya, ma o bu na usoro ngwaoru di mgbagwoju anya naruko oru n'idi n'otu nakwa n'uzo ziri ezi n'enweghi onye mmemme ma o bu onye nlekota. Otu a kwa ka uche na-agaghi anabata ka a gwa ya na: mbara igwe a di ebube, tinyere usoro, nka imeputa ihe, iwu ndi ziri ezi, nakwa nhazi zuru okè niile di n'ime ya, biara

n'enweghi Onye Okike?!

N'ezie, akukụ ọ bụla dị na mbara igwe a, site n'atọm kachasi nta ruo n'uyọkọ kpakpando kachasi ukwu, na-egosi idi ukwu nke Onye Okike ya; ọ gaghi ekwe omume n'uche na usoro a di ziri ezi siri n'ogba aghara putu. N'ezie, uche anaghi anabata na mbara igwe a siri n'ihe efu putu, ma ọ bu na usoro a di ebube ma di mgbagwoju anya bu ihe putara na mberede kpuru isi!

Di nnoo ka uche ziri ezi nakwa odidi okike ziri ezi (Fitrah) na-eduzi mmadu n'ikwere na e nwere Onye kere mbara igwe a, otu ahụ ka ha na-akwalikwa anyi itughari uche n'agwa nke Onye Okike a, nakwa n'ikike Ya (ihe ruuru Ya) n'ebe anyi no.

N'ezie, itughari uche n'agwa nke Onye Okike a na-emeghere anyi onu uzọ nke nghota miri emi banyere mkpa ọ di na O nwere agwa nke izu okè zuru okè, nakwa idi ocha Ya puo n'ezughi okè ọ bula.

Nke a putara na Onye Okike nwere agwa niile nke ima mma nakwa idi ebube. N'ihia na Ọ bu Ya (Onye di nsọ) bu Onye nwere ike n'elu ihe niile, Onye maara ihe niile, nakwa Onye nwere amamihe n'ihe niile Ọ kere ma hazie. Izu okè a abughikwa so naani ihe nwere ike ibu, kama ọ bu ihe di mkpa n'uche; n'ihia na ntupo ọ bula n'agwa Ya ga-eduga na mmebi n'okike nakwa n'ihu maka ihe, nke na-emegide izu okè anyi na-ahụ na mbara igwe a.

Dikwa ka idi ocha puo n'ezughi okè putara na Onye Okike enweghi mkpa ihe okike Ya. Ya mere, O naghị enwe mkpa onye o bula, kama ihe niile nwere mkpa Ya n'idi adi ha nakwa idigide ha. Ya (Onye di nsọ) enweghi onye mmekọ ma o bu nwa; n'ihia na ha so n'ihe na-egosi ezughi okè nakwa adighi ike, ma Chineke (Onye di ike, Onye di ebube) dikwa ocha puo n'ihe ndi a niile.

Ya mere, o buru na Chineke bu Onye Okike di ebube, Onye nwere agwa nke izu okè nakwa idi ukwu, O bukwara Onye kere anyi ma kee mbara igwe site n'ihe efu, burukwa Onye nwe ihe niile di n'ime ya, na Onye na-enye anyi ihe obibi ndu ma na-eji ebere Ya agba anyi gburugburu, nakwa Onye na-ahu maka ihe niile ma na-achikwa ha; o bu na o bughia iwu ka anyi kelee Ya, ma choo otu anyi ga-esi nweta ihu oma Ya, nakwa otu anyi ga-esi mezuo ikike Ya diiri anyi, nakwa iru oru iji mezuo nzube ahu O jiri kee anyi?!

O bu ihe ezi uche di na ya na Chineke kere anyi ma ghara ikowara anyi ihe O choro n'aka anyi? Gini mere anyi ji noro n'ebe a? Gini bu nzube nakwa ebumnuche nke idi adi anyi na ndu? Gini ga-eme anyi mgbe onwu gasiri?

Soro m tugharia uche: o buru na mmadu ruru obi eze di ebube, jiri ngwa oru teknuzu kachasi ohuru kwadebe ya, ruo mgbe o ruchara ya, o wee na mberede kwatuo ya kpamkpam n'enweghi ihe

kpatara ya. Ọ ga-ekwe omume na anyị ga-akọwa onye a dị ka onye nwere amamihe? Ọ bughị ihe doro anya na a ga-ewere omume dị otú a dị ka ihe efu nke na-ekwesighị onye nwere uche?

Ya mere, ọ bụrụ na omume a bụ ihe a na-apughị inabata n'aka mmadụ, kedu otu anyị ga-esi chee na Chineke, Onye nwere amamihe nakwa Onye maara ihe niile, kere mbara igwe a dị ebube n'ụzọ pụrụ iche nakwa nke zuru okè, ma mechaa bibie ya n'enweghị ebumnuche ma ọ bụ amamihe?!

N'ezie, Chineke kere ụmụ mmadụ maka amamihe dị ebube, nke bụ ife naanị Ya ofufe na-enweghị onye mmekọ, O kekwarà ha iji nwalee ha n'ụwa a, ma debeere ha oge a ga-akpọlite ha n'Ụbọchị Mbilitè n'Ọnwụ iji zaa ajujụ maka omume ha. Ya mere, onye ọ bụla kwere na Chineke ma zaa ọkpụkpọ òkù Ya ga-enweta anụrị Jannah (Paradise), na-adịgide n'ime ya ebighị ebi; ma onye ọ bụla juru eziokwu ga-abụ otu n'ime ndị Ọkụ (Ala Mmụọ).

Ya mere, ofufe bụ ikike a manyere anyị amanye n'ihì na ọ bụ nzube nke idị adị anyị. Ọ bụkwa ihe akaebe na-egosi ekele anyị nakwa nkwenye anyị n'Ọbụbụenwe (Rububiyyah) nakwa Ọbụbụchi (Uluhiyyah) nke Chineke.

Ya mere, tugharia uche na ọ bụ Chineke (Onye dị nsọ ma dị elu) bụ Onye kere gị, wee kwanyere gị ụgwù site n'inye gị ikike inụ ihe nakwa ihu ụzọ, ma

jiri ngozi ndi a na-apughị iguta onu gbaa gi gburugburu. O bu Ya bu Onye na-eme ka obara na-erughari n'akwara gi, na-enyekwa gi mmiri na ikuku, ebe i no na mkpa Ya n'oge niile. A si na o bughị maka ebere Ya nakwa nlekota Ya, i gaara ala n'iyi, ike gi ewee puo n'anya. Kama nke ahụ, o bu Ya (Onye di nsọ) weere ibu oru nke inye gi ihe oriri gi mgbe i bu nwa ebu n'afọ n'ime afọ nne gi, ebe i na-adighi ike, na-enweghikwa ikike n'elu ihe o bua nke onwe gi.

O bu na Onye Okike a, Onye Di Ebube, ekwesighi ka i fee Ya ofufe di ka O chorọ, o bughị di ka i chorọ?! Tugharia uche, o buru na i chorọ inye nne gi onyinye, i ga-ahoro ihe na-amasi gi, ka i ga-agbasi mbọ ike imata ihe na-amasi ya iji mee ka obi di ya uto n'ihe dabara ya? Otu aka ahukwa, ife Chineke (Onye di ebube ma di elu) ofufe, ekwesighi ibu di ka mmasi anyi ma o bu omenala anyi ketara eketa siri di, kama o ga-abu di ka Ya onwe Ya (Onye di nsọ) siri choo, nakwa n'uzo O nyere anyi n'iwu.

O di mkpa ka ofufe buru nke e jiri ezi obi (Ikhlās) mee maka naani Chineke Onye Di Elu, na-enweghi onye o bua ha na Ya na-ekekorita. O kweghikwa ka mmadu nyefee ofufe nye onyeozo na-abughị Onye Okike ya. Ma mmehie kachasi ukwu nke na-ebute inogide ebighi ebi n'ime Oku bu ikunye Chineke ibe (Shirk), nke a bu site na mmadu ife ihe e kere ekeozo na-abughị Chineke ofufe, di ka ife arusi,

anyanwu, ma ọ bụ ọnwa, ma ọ bụ ife mmadu, anumanu, ma ọ bụ onye ezi omume. Ihe ndi a niile so n'udi nke Shirk nakwa igonahu Chineke (Kufr), ma onye ọ bula nwuru n'onodu a, ugwo oru ya ga-abu inogide ebighi ebi n'ime oku Jahannam.

N'ezie, Chineke zitere otutu n'ime ndi amuma nakwa ndi ozi iji gwa anyi maka nzube anyi ji diri n'awa a nakwa ebumnuche nke ndu. Ma ozi nke ndi ozi niile bu otu, nke bu ozi Islam nakwa ikpo oku ife naani Onye Okike ofufe, na-enweghi onye ọ bula ha na Ya na-ekekoriita. Ma e nwere ndi gbago ma gbanwee ihe ndi ozi bu ha uzọ wetara, Chineke wee zite akara mmechi nke ndi ozi bu Muhammad ﷺ, ma wedatara ya ozi ikpeazu nye ihe a kporo mmadu, nke bu Qur'an Di Ebube. E nwere otutu ihe akaebe nke uche nakwa nke sayensi na-egosi na Qur'an bu okwu Chineke, nakwa na ọ bụ naani ya bu Akwukwo a na-enweghi mgbago ma ọ bụ mgbanwe n'ime ya. Chineke agwakwala anyi n'ime Qur'an na O gaghị anabata n'aka mmadu okpukpe ọ bula ma e wezuga okpukpe Islam, nakwa na ozi nke ndi ozi niile bu otu: nke bu ikpo oku maka idi n'otu nke Onye Okike (Tawhid), nakwa ife naani Ya ofufe, na-enweghi onye ọ bula ha na Ya na-ekekoriita. Chineke gwakwara anyi n'ime Qur'an na e nwere Jannah nakwa anuri ebighi ebi nke ga-adiri ndi kwere ekwe, nakwa na e nwere Oku na ntaramahuhu na-egbu mgbu nye onye na-eke ihe ozọ na-abughi

Chineke ofufe, ma ọ bụ jụ ibanye n'ime okpukpe Islam.

Ihe mere Islam ji dị iche n'okpukpe ndị ọzọ bụ na ndị Alakuba bụ naanị ndị nwere ike iweta ihe akaebe nke ezi uche nakwa eziokwu sayensi, site n'idabere n'isi mmalite mmụta a puru itukwasị obi, iji gosi na Qur'an Dị Ebube nke dị n'aka ha taa bụ okwu nke Chineke, Onye Okike (Onye dị nsọ), nke e chekwara echekwa puo na mgbanwe nakwa mgbago.

N'ezie, Qur'an Dị Ebube bụ Akwukwo Chineke wedataara Onye Amuma Ya Muhammad ﷺ, O jikwa ya maa umu mmadu aka kemgbe ihe kariri nari afọ iri na anọ ka ha weta ihe yiri ya, ma ọ bụ obuna otu Surah yiri ya, ma ha enweghi ike ime nke a. Aka a O mara ha ka digide ruo taa, n'enweghi onye ọ bula nwere ike iweta ihe yiri ya na nka asusu, nkowa okwu, oru ebube, nakwa n'iwu okpukpe. N'agbanyeghi nke ahụ, o nweghi onye ọ bula kemgbe ogbo niile gara aga nwere ike iweta ihe yiri ya ma ọ bụ obuna ihe di nso na ya. Oru ebube di na Qur'an abughi naanị n'asusu ya nke ruru n'ogo kachasi elu nke ikowaputa okwu nakwa nka asusu, kama ọ na-agbasakwa igunye ihe akaebe nke ezi uche nakwa nke sayensi nke na-emesi ya ike na ọ bụ okwu Chineke. Ebe ọ bụ na Qur'an Dị Ebube nwere ihe akaebe doro anya na-egosi na ọ bụ okwu Chineke, omume kachasi nwee ezi uche nakwa ezi

amamihe bu ikwere na ya nakwa isoro ihe di na ya, kama idabere n'akwukwo ndi ozo nke ntinye aka mmadu metutara n'ideputa ha.

Ezi uche na-eduga anyi imata na okwu nke Onye Okike, Onye kere mbara igwe ma hazie usoro ya nke oma, bu isi mmalite kachasi eziokwu iji mara eziokwu. Mgbe anyi choputara n'ime Qur'an oru ebube a n'asusu ya, eziokwu nke sayensi, nakwa iwu ndi zuru okè, tinyere ka e siri chekwaa ya puo na mgbago n'ogbo niile, o nweghi ihe ozo foduru kara inakwere na o bu okwu Chineke.

N'ihi ya, ikwere n'ihe di na Qur'an abughi naani nhoru nke okwukwe, kama o bu mkpebi nke ezi uche nke kwekoru n'usoro ezi uche nke nchoghari eziokwu.

Chineke (Onye di nsu ma di elu) akowaala n'ime Qur'an Di Ebube na O keghi anyi n'efu, kama O kere anyi iji fee Ya ofufe.

Chineke gwakwara anyi na Qur'an na ndu uwa a anyi na-ebi bu naani oge nwa oge nke ga-agwu n'oge na-adighi anya. Ma ezi ndu ebighi ebi ga-abu n'Uwa Nke Ozo, mgbe ndi kwere ekwe (Mu'minin) ga-abanye na Jannah, ma ndi na-agonahu Chineke (Kaafirun) ga-abanye n'Oku.

Ya mere, Onye Okike, Onye mere ka anyi diri site n'ihe efu, nwere ike n'ezie iweghachi anyi na ndu mgbe onwu gasiri. Ma n'ime ihe ndi gbara anyi gburugburu n'ime mbara igwe site n'ihe iriba ama

nke Chineke, anyị na-ahụ ihe akaebe a na-emetu aka banyere ike Chineke na-enweghi ngwucha n'ime ka ihe nwurụ anwụ dighachi ndụ. N'ihia na dika Chineke si eweputa oku site n'osisi na-acha akwukwo ndu, ma na-eweputakwa ihe okuku nakwa mkpuru osisi site n'ala kpuru nku, nakwa na-eke nwa ebu n'afu n'ime afu nne ya site na ntapu mmiri, n'ezie O nwere ike (Otuto diri Ya) ime ka ndi nwuru anwu dighachi ndu ma kpote ha site n'ili ha maka ikwu ugwo oru n'Ubochi Mbilite n'Onwu. Chineke nwere ike n'elu ihe niile, o bukwu aju omume nakwa mmegbu (Zulm) ka ndu onye na-emegbu mmadu nakwa onye a na-emegbu gwu n'enweghi ija ajuru ma o bu ugwo oru.

Mmadu nwere ike iju si: Gini mere o ji bu ru Islam ma o bu ghi okpukpe ndi ozu?!

Ihe kachasi ukwu nke na-eme ka mmadu di ihe n'ebe ihe ndi ozu e kere eke no bu uche (Aql), oru ya bukwu ihe echiche nakwa icho eziokwu.

N'ezie, Islam bu okpukpe kwekoro n'uche ziri ezi nakwa odidi okike (Fitrah) ziri ezi. O na-enye aziza nwere ezi uche maka nnukwu ajuru gbasara idi adi: Gini mere anyi ji noro n'ebe a? Gini bu ebumnuche nke ndu anyi? Gini kwu bu njedebe mgbe onwu gasiri?

Islam gbadoro ukwu n'iweputa naani Onye Okike n'ofufe nakwa igba ama na o dighi chi kwesiri ofufe n'ezio kwu ma e wezu ga Chineke. Nke a bu

igba àmà nke mbụ, ọ bụkwa ntọala okwukwe na Islam. Ihe ọ pụtara bụ na ọ nweghi onye kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga naanị Chineke.

Igba àmà nke a gụnyere:

Idi n'otu (Tawhid): nke pụtara ikwere na Chineke bụ Onye kwesiri ofufe sọ naanị Ya, O nweghi onye na-ekekorita ya na Ya, O nweghi nwa, O nweghikwa onye yiri Ya.

Ijụ Ikunye Chineke Ibe (Shirk): Nke pụtara igonahụ arụsị niile nakwa chi niile nke mmadụ ruru.

Islam na-eme ka ikwere ná ndị ozi niile buru iwu. Ya mere ndị Alakuba na-ekwere, dika Chineke siri kwuo na Qur'an, na Isa bụ ohu Chineke nakwa onye ozi Ya, nakwa na ọ bughị nwa Chineke. N'ihi na Chineke di ukwuu, ọ gaghikwa ekwe omume n'ebe Ọ nọ inwe nwunye ma ọ bụ nwa, Ọ nweghi mkpa ha abuo ma ọ bụ mkpa nke ihe ọ bula. Chineke agwakwala anyi na Qur'an na Isa bụ onye amuma nke Chineke nyere otutu oru ebube, nakwa na Chineke zipuru ya ka ọ na-akpo ndi ya oku ife naanị Chineke ofufe, na-enweghi onye ọ bula ha na Ya na-ekekorita. O gwakwara anyi na Isa arigghi ndi mmadu ka ha fee ya ofufe, kama ya onwe ya nọ na-eke Onye Okike ya ofufe. Ya mere, ọ buru na i choro ibu onye nwere okwukwe na Isa n'eziokwu ahụ nke Chineke huru n'anya, i ga-abanye n'okpukpe Islam.

Chineke wee gwa anyi n'ime Qur'an na Isa nyere

ndị ya n'iwu ka ha fee naanị Chineke ofufe, ma dọọ ha aka ná ntị banyere ikunye Chineke ibe (Shirk).

Ọ bụ ihe ezi uche dị na ya ka mmadụ nwere ogụgụ isi fee ihe e kere eke dị ka ya ofufe, nke agụụ na-agụ, akpịrị ikpọ nkụ na-atụ, ma ọ nweghikwa ike igbochi onwe ya ọnwụ ma ọ bụ ihe ọjọọ?! Kedu otú ị ga-esi fee Isa nwa Maryam ofufe, ị mmadụ, ebe ọ bụ mmadụ nkịtị nke chọrọ nri nakwa ihe ọhụhụ, na-echigharịkwa n'ebe Onye Okike ya nọ n'ekpere?! Uche ọ ga-enwe ike iche n'echiche na Chineke na-ekpere onwe Ya ekpere?! Ọ bụ na Chineke abughị Onye nwere àgwà nke ịdị ebube, Onye pụrụ iche n'izu okè Ya, Onye dīpūrū adīpū n'inwe onye Ya na Ya hara ma ọ bụ onye yiri Ya, ma ihe niile dị na mbara igwe nọ n'okpuru ike nakwa ọchịchị Ya? Kedu otú ezi uche ga-esi anabata na Onye Okike nke eluigwe na ụwa ga-eweda onwe Ya ala ka a mụọ Ya dị ka nwatakiri, ma nyefee onwe Ya n'aka ihe Ọ kere ka ha kpogbuo Ya n'obe? N'ezie, ndị a na-akpogbu n'obe ma na-egbu bụ ụmụ mmadụ na-anwụ anwụ. Ma Onye Okike, Ọ bụ Onye Dī Ndū (Al-Hayy) nke na-adighị anwụ anwụ, Onye na-akwado ihe niile (Al-Qayyum), Onye ụra adighị atụ, Ọ dighikwa arahụ ụra. Ọ bụ na o soghi n'izu okè nke ịdị ebube Ya nakwa ịdị ukwuu Ya ka Ọ bụrū Onye dīpūrū adīpū pụọ n'ihe ndị dị otú a?

Chineke agwala anyị n'ime Qur'an Dī Ebube na ndị ozi niile bịara jiri otu ozi, nke pụtara ikpọ ndị ha

òkù ife naanị Chineke ofufe, na-enweghị onye ọ bụla ha na Ya na-ekekọrịta. Mana ka oge na-aga, ụfọdụ gbagọrọ ozi a na-adịgide adịgide, wee kpochapụ ihè nke ịdị n'otu Chineke (Tawhid) nke ndị amụma wetara. Chineke wee zite onye ozi ikpeazụ bụ Muhammad ﷺ, ma zitekwara ya Qur'an Dị Ebube ka o wee megharịa ozi nke Tawhid nke ndị ozi niile bu ya ụzọ wetara.

N'ikpeazụ, anyị na-asị gị, O nwa mmadụ:

N'ezie, Islam bụ okpukpe nke uche nakwa ọdịdị okike, ọ bụkwa naanị okpukpe nke Onye Okike dị ebube nyere n'iwu maka ihe a kpọrọ mmadụ. Ya mere ọ bụ iwu ka onye ọ bụla nwere uche mee ngwa ngwa ibanye n'ime Islam. Nke a na-abụ site n'ikwere na Chineke bụ Onyenwe anyị, na Islam bụ okpukpe anyị, nakwa na Muhammad bụ onye ozi Ya. Nke a bụ ihe mmadụ na-enweghị nhọrọ n'ime ya; n'ihì na Chineke ga-ajụ ya ajụjụ n'Ụbọchị Mbilita n'Ọnwụ maka nzaghachi o nyere ndị ozi. Ọ bụrụ na ọ bụ onye kwere ekwe, ọ ga-enweta mmeri nakwa ihe iga nke ọma dị ukwuu, ma ọ bụrụ na ọ bụ onye na-agọnahụ Chineke, ọ ga-enweta nnukwu mfu doro anya.

Ọ bụrụ na ị na-achọ ezi obi uto n'ụwa nakwa mmeri n'Ụwa Nke Ọzọ, mara na mkpebi kachasi ukwuu ị nwere ike ime na ndụ gị bụ ibanye n'okpukpe Islam. Naanị ihe ị ga-eme bụ ikwu okwu

ndị a site n'ezi obi kwere ekwe: "A na m agba àmà na ọ dighị chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezugha Chineke, nakwa na m na-agba àmà na Muhammad bu Onye Ozi Chineke." Mgbe ahụ malite imuta okpukpe gi ma na-arụ ọrụ dika ihe àmà abụọ ahụ siri nye n'iwu, nke bu ikwere na Chineke nakwa Onye Ozi Ya, yana igbaso ogidi ndi nke okpukpe Islam.

Kwuo ya ugbo a, alaala azu; n'ihia na onwu nwere ike ibia na mberede, ya mere eyigharikwala mkpebi di oke mkpa otu a. Ahapukwala ohere maka Ekwensu iji doghachi gi azu puo n'ezia ihe. Nwee obi ike, ma malite uzọ gi gawa n'ihè nakwa ná nduzi.

Mee mkpebi gi ugbo a, ma malite ndu oheru nke juputara n'obi iru ala nakwa afọ ojuru.

"A na m agba àmà na ọ dighị chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezugha Chineke, ma na m agba àmà na Muhammad bu Onye Ozi Chineke."



ig459v2.0 - 23/07/2026

